

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н.
КАРАЗІНА**

Кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій

**КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
З ДИСЦИПЛІНИ
«ІНФОРМАЦІЙНИЙ КОНСАЛТИНГ»**

рівень вищої освіти ____ перший (бакалаврський) рівень вищої освіти ____
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки ____
спеціальність 054 Соціологія ____
освітньо-професійна програма Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з
громадськістю ____
спеціалізація ____
вид дисципліни ____ вибіркова ____
факультет ____ соціологічний ____

УКЛАДАЧ: д. соціол. н., проф. Хижняк Л.М.

З М І С Т

1	Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційний консалтинг»	3
2	Плани семінарських занять	18
3	Завдання для самостійної роботи	27
4	Завдання для контрольної роботи, що передбачена навчальним планом	29
5	Питання для підсумкового контролю знань	30
6	Критерії оцінювання знань та вмінь студентів	32

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційний консалтинг»

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Соціологічний факультет
Кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Олександр ГОЛОВКО

«__» _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційний консалтинг

рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 Соціологія
освітньо-професійна програма Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю
спеціалізація _____
вид дисципліни вибіркова
факультет соціологічний

2022/2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою соціологічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

«15» червня 2022 року, протокол № 7.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Хижняк Лариса Михайлівна, доктор соціолог. наук, проф., професор кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій

Програму схвалено на засіданні кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій соціологічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Протокол від «27» квітня 2022 року № 3.

В.о. завідувача кафедри
прикладної соціології
та соціальних комунікацій

_____ Віль БАКІРОВ
(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньої програми «Соціорлогія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю»

Гарант освітньої програми «Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю»

_____ Ірина СОЛДАТЕНКО

Програму погоджено науково-методичною комісією соціологічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Протокол від « » 2022 року № .

Голова науково-методичної комісії _____ Юлія СОРОКА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни за вибором студентів «Інформаційний консалтинг» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю» підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 054 Соціологія.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів і студенток компетенцій, що формують профіль консультанта з інформаційної діяльності у сфері соціальних комунікацій.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни: забезпечення здобувачів знаннями з інформаційного консалтингу; оволодіння вміннями організовувати й проводити консультування управлінців у різних напрямках інформаційної діяльності при прийнятті управлінських рішень; засвоєння технологій та методик інформаційного консалтингу.

Перелік предметних компетентностей здобувачів вищої освіти:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК05. Володіння основними методами, способами і засобами одержання, зберігання, переробки інформації, мати навички роботи з комп'ютером.

ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Здатність оперувати базовим категоріальним апаратом соціології, реклами та зв'язків з громадськістю.

СК02. Здатність до опановування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій.

СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.

СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Вибіркова	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
4-й	
Семестр	
7-й	
Лекції	
26 год.	
Практичні, семінарські заняття	
26 год.	
Самостійна робота	
68 год.	
Індивідуальні завдання	

1.6. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, здобувачі повинні набути компетентності та демонструвати такі результати навчання:

Програмні результати навчання:

РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних завдань в сфері соціології, реклами та зв'язків з громадськістю.

РН08. Обґрунтувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної діяльності.

Результати навчання: студенти і студентки вмітимуть: користуватися різними видами інформаційних джерел при проведенні інформаційно-аналітичної та консалтингової діяльності; аналізувати, обґрунтовувати висновки та узагальнення за результатами реалізації консалтингового проєкту; володіти засобами і методами інформаційного консалтингу; застосовувати отримані теоретичні знання при розв'язанні завдань інформаційного консалтингу; визначати потенційно актуальні аспекти інформаційної консалтингової діяльності; обирати методи та методики консультування управлінців з питань роботи з інформацією в процесі прийняття управлінських рішень; формулювати експертний висновок та аргументовано його захищати, визначаючи перспективи інформаційної діяльності організацій.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Концептуальні основи інформаційного консалтингу

Тема 1. Вступ до інформаційного консалтингу. Інформаційні соціальні системи

Фактори актуалізації інформаційного консалтингу. Співвідношення інформаційного та управлінського консалтингу. Основні поняття інформаційного консалтингу. Експертний, сервісний і процесний підходи до інформаційного консалтингу.

Сучасний соціально-інформаційний простір організацій. Джерела інформації в організації та їх носії. Види інформації та їх врахування в процесі інформаційного консалтингу. Інформаційні соціальні системи: сутність, структура, функції.

Характеристика інформаційних ресурсів. Параметри оцінки інформаційних ресурсів. Інформаційні соціальні ресурси та їх особливості. Поняття, структура та значення інформаційної соціальної системи. Класифікація інформаційних технологій і систем. Соціальні основи побудови та функціонування інтелектуальних інформаційних систем. Інформаційна асиметрія в умовах цифрової трансформації організаційних відносин та її врахування в консалтинговій діяльності.

Типи завдань, які вирішує консультант в процесі інформаційно-консалтингового обслуговування організації. Інформаційно-аналітична діяльність: сутність, види, напрямки; рівні, форми, принципи організації. Соціологічне забезпечення інформаційних систем.

Тема 2. Етапи і процес інформаційного консалтингу

Процесний, експертний і навчальний інформаційний консалтинг. Процесний, експертний і навчальний інформаційний консалтинг. Експертне, проєктне й процесне консультування. Ролі консультантів. Внутрішні і зовнішні, іноземні та вітчизняні консультанти, їх переваги та вади.

Універсальна модель консалтингу. Завдання консультанта на кожному етапі.

Контракт на інформаційно-консалтингове обслуговування: умови його укладання, структура, основні форми.

Актуалізація ролі етичних норм у роботі консультантів. Ідентифікація етичних проблем інформаційного консалтингу.

Тема 3. Методи і методики інформаційного консалтингу

Проблемне поле організації. Організаційна діагностика. Позиційний аналіз.

Принципи інформаційного консалтингу. Класифікація методів інформаційного консалтингу. Соціологічні методи в інформаційному консалтингу.

Джерела інформації для проведення організаційної діагностики: поняття, стадійність, завдання. Проблемна вісь в організації. Загальні, часткові і ситуаційні організаційні проблеми: їх особливості, співвідношення, взаємозв'язок. Позиційний аналіз в організації.

Методи творчого мислення, які застосовуються в інформаційному консалтингу: метод «мізкової атаки»; метод синектики; метод розкладання на частини; примусові взаємозв'язки; морфологічний аналіз; латеральне мислення; метод «денних марень». Ігрові форми і соціально-психологічні тренінги. Евристичні можливості «рефлексивного методу» в інформаційному консалтингу.

Тема 4. Ринок та якість інформаційних консалтингових послуг

Ринковий характер інформаційної діяльності. Сутність та особливості ринку консалтингових послуг. Класифікація консалтингових послуг. Основні типи консультантських організацій, їх структурування, правові основи діяльності. Консультування як ділова активність. Управлінська матриця в організації консультування. Маркетинг послуг з інформаційного консультування. Витрати і гонорари в інформаційному консультуванні. Оцінка платних послуг консультанта. Принципи і методи призначення винагороди за консультаційні послуги. Калькуляція собівартості та узгодження ціни за виконання консалтингового проекту. Виставлення рахунку клієнту і його оплата.

Структурування та календарне планування виконання інформаційного консалтингового проекту. Підготовка та управління виконанням інформаційно-консалтингового проекту. Документація і звіти. Оперативний робочий план і бюджет. Контроль виконання договору. Тенденції і проблеми розвитку ринку інформаційних консалтингових послуг в Україні і світі.

Розділ 2. Напрямки і соціальні технології інформаційно-консалтингового обслуговування організацій

Тема 5. Консалтинг інформаційних потреб організації та її членів

Інформаційні потреби організації на різних етапах її життєвого циклу. Показники стану інформації в організації.

Інформаційні потреби персоналу: сутність, ідентифікація. Показники стану інформованості різних груп в організації. Вимоги ефективного інформування членів організації та їх врахування в практиках інформаційного консалтингу.

Тема 6. Інформаційний консалтинг корпоративної культури, організаційних змін та управлінських рішень

Корпоративна культура як ресурс організаційного розвитку: поняття, концепції, функції, структура, моделі, етапи, інструменти, методи діагностики. Субкультури в організаціях, їх види, діагностика. Інформаційне забезпечення управління корпоративною культурою.

Сучасні підходи до управління розвитком організацій та їх урахування в процесі інформаційно-консалтингового обслуговування організації. Організаційні зміни: сутність, види. Принципи управління процесом змін в організації. Причини опору змінам в організаціях та шляхи їх подолання. Діагностика опору організаційним змінам в процесі інформаційно-консалтингового обслуговування організацій. Контроль та оцінка процесу організаційних змін.

Інформаційний консалтинг управлінських рішень. Сутність, види, суб'єкти, об'єкти та рівні управлінських рішень. Алгоритм управлінського рішення. Інформаційно-консалтингове забезпечення процесів підготовки, прийняття й реалізації управлінських рішень. Моделі управлінських рішень. Якість соціальної інформації й ефективність управлінських рішень. Інформаційна безпека організації в ракурсі інформаційного консалтингу.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ 1. Концептуальні основи інформаційного консалтингу								
Тема 1. Вступ до інформаційного консалтингу. Інформаційні соціальні системи	20	2	4	14	15	1	1	13
Тема 2. Етапи і процес інформаційного консалтингу	20	2	4	14	15	1	1	13
Тема 3. Методи і методики інформаційного консалтингу	20	2	4	14	13			13
Тема 4. Ринок та якість інформаційних консалтингових послуг	20	2	4	14	13			13
Разом за розділом 1	80	8	16	56	56	2	2	52
Розділ 2. Напрямки і соціальні технології інформаційно-консалтингового обслуговування організацій								
Тема 5. Консалтинг інформаційних потреб організації та її членів	20	2	4	14	15	1	1	13
Тема 6. Інформаційний консалтинг корпоративної культури, організаційних змін та управлінських рішень	22	2	6	14	17	2	2	13
Разом за розділом 2	42	4	10	28	64	4	4	56
Усього годин	120	26	26	68	120	6	6	108

4. Теми семінарських занять

Назви розділів і тем	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
Розділ 1. Концептуальні основи інформаційного консалтингу		
Тема 1. Вступ до інформаційного консалтингу. Інформаційні соціальні системи	4	1
Тема 2. Етапи і процес інформаційного консалтингу	4	1
Тема 3. Методи і методики інформаційного консалтингу	4	
Тема 4. Ринок та якість інформаційних консалтингових послуг	4	
Разом за розділом 1	16	2
Розділ 2. Напрямки і соціальні технології інформаційно-консалтингового обслуговування організацій		
Тема 5. Консалтинг інформаційних потреб організації та її членів	4	1

Тема 6. Інформаційний консалтинг корпоративної культури, організаційних змін та управлінських рішень	6	
Разом за розділом 2	12	4
Усього годин	26	6

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Вивчення рекомендованої навчальної та наукової літератури для підготовки до участі в дискусіях на семінарах.	10	20
2	Виконання завдань до тем навчальної дисципліни та їх оформлення для перевірки викладачем.	18	20
3	Підготовка, написання та оформлення контрольної роботи. Презентація контрольної роботи на семінарі.	24	20
4	Підготовка до поточного тестового контролю знань студентів та студенток	6	20
5	Підготовка до підсумкового контролю (екзамену)	10	28
	Разом	68	108

6. Індивідуальне завдання

Не передбачено навчальним планом.

Контрольна робота

Контрольна робота на тему «Презентація результатів інформаційно-консалтингового обслуговування організації (на прикладі розробленого студентом/студенткою консалтингового проекту обраної організації)».

Завдання. Уявіть, що Ви отримали замовлення на проведення діагностики розвитку певної організації (вид та напрямки діяльності організації здобувач визначає самостійно). У контрольній роботі висвітлити такі питання:

1. Коротка характеристика актуальних проблем організації та стану її інформаційної соціальної системи.
2. Визначення та обґрунтування типу завдання на проведення інформаційного консалтингу (на виправлення ситуації, на покращання ситуації, на створення нового).
3. Соціальна інформація, що знадобиться для здійснення консалтингового проекту.
4. Короткий звіт щодо загального погляду на проблеми організації та її інформаційну соціальну систему за такою схемою: *Минулий, сучасний та майбутній стан справ в організації. Сильні і слабкі сторони організації: аналіз інформаційних джерел. Можливі поліпшення стану справ в організації. Необхідні першочергові дії керівництва.*
5. Консалтингові поради щодо функціонування інформаційної соціальної системи (допомога організації, запропонована з боку фахівця з інформаційного консалтингу).
6. Контракт на проведення інформаційного консалтингу обраної організації.

7. Методи навчання

Лекційні заняття. Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький; наочні методи – ілюстрація, демонстрація (презентація лекцій).

Семінарські заняття: есе, аналітичні завдання, групові проекти та презентація їх результатів, колективне обговорення дискусійних питань; доповіді (реферати), тести.

8. Методи контролю

Студенти і студентки одержують бали за підготовленість і роботу на кожному семінарському занятті (кейси, аналітичні роботи, групові проекти та презентація їх результатів, колективне обговорення; есе, поточний контроль знань у вигляді творчих

робіт, практичних завдань). Пропуск заняття відпрацьовується у виді письмової роботи за темою заняття. Обов'язковим є виконання контрольної роботи та завдань, що виносяться на семінарські заняття.

Підсумковий контроль навчальних досягнень відбувається на екзамені у комбінованій формі: тестові завдання і проблемне завдання.

Методи контролю в умовах змішаної форми навчання

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час проведення екзамену – до 180 хвилин. Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей: завдання – до 5 балів, тести – до 35 балів. У разі використання заборонених джерел студенти і студентки залишають аудиторію та отримують оцінку 0 балів.

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження воєнного стану, карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО) студентам і студенткам надається можливість скласти **екзамен у тестовій формі** (білет містить 40 тестових завдань – 1 бал за кожен вірну відповідь) **дистанційно на платформах Zoom, Google Classroom** у курсі «Інформаційний консалтинг».

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна та контрольна робота								Залік	Сума
Розділ 1				Розділ 2		Контрольна робота	Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6				
5	5	5	5	5	5	30 (6 завдань x 5 балів =30 балів)	60	40	100

Загальна оцінка успішності протягом семестру складається з компонентів:

№ з/п	Вид роботи	Максимальна кількість балів	Кількість видів роботи (завдань)	Сума балів
1.	Виконання практичних завдань до тем семінарів	5	6	30
2.	Контрольна робота	5	6	30
3.	Екзаменаційна робота			40
				Разом: 60

Критерії оцінювання успішності студентів і студенток

Критерії оцінювання поточного контролю

Дуже високий рівень 5 балів	Відповідь характеризується повним, глибоким та змістовним знанням теоретичного та практичного матеріалу з теми, вільним володінням термінами та поняттями дисципліни, креативним підходом, наведено аргументи та приклади.
Високий рівень 4 бали	Відповідь характеризується не повним знанням теоретичного матеріалу з теми, недостатнім володінням термінами та поняттями; відсутній креативний підхід, недостатня аргументація.
Середній рівень 3 бали	Відповідь характеризується слабким і невпевненим знанням як теоретичного, так практичного матеріалу; багато помилок у виконаному завданні.
Низький рівень 2 бали	Дуже слабкий рівень знання теоретичного матеріалу; змістовні помилки у відповіді на завдання.
Дуже низький рівень 1 бал	Дуже слабкий рівень знання теоретичного матеріалу; багато змістовних помилок у відповіді на завдання; відсутні аргументи і приклади.

Незадовільний рівень 0 балів	Відповідь на завдання відсутня або не стосується питання.
---	---

За виконання контрольної роботи здобувачі можуть отримати до 30 балів, виконавши 6 завдань (6 завдань x 5 балів = 30 балів).

Критерії оцінювання контрольної роботи

№ з/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Коротка характеристика актуальних проблем організації.	5
2	Визначення та обґрунтування типу завдання на проведення інформаційного консалтингу (на виправлення ситуації, на покращання ситуації, на створення нового).	5
3	Інформація, що знадобиться для виконання консалтингового проекту.	5
4	Короткий звіт щодо загального погляду на інформаційні потреби і проблеми організації та її членів.	5
5	Консалтингові поради (допомога організації, запропонована з боку фахівця з інформаційного консалтингу).	5
6	Контракт на проведення інформаційного консалтингу обраної організації.	5
	Разом	30

Критерії оцінювання залікової роботи:

Загальна кількість балів за залікову роботу – 40. У заліковому білеті два питання. Перше питання - тестові завдання: 35 тестів оцінюються до 35 балів (1 бал за одну правильну відповідь), друге питання оцінюється до 5 балів.

Критерії оцінювання другого завдання залікової роботи

Відповідь повна, змістовна, аргументована	5 балів
Відповідь повна, але без достатньої аргументації	4 бали
Відповідь не досить повна, містить суттєві помилки	3 бали
Відповідь неповна, містить змістовні помилки, без аргументів, прикладів	2 бали
Відповідь не повна, містить суттєві змістовні помилки	1 бал
Відповідь відсутня та (або) не відповідає суті завдання	0 балів

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для дворівневої шкали
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна

Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів: навч. посіб. Київ: Талком, 2019. 208 с.

Воронкова В. Г. Інформаційно-комунікаційний менеджмент: навчально-методичний посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 158 с.

Голубев В. Ефективність: для тих, хто працює з інформацією. Видавництво: Мандрівець, 2020. 160 с.

Ланде Д. В., Фурашев В. М. Інформаційне та соціально-правове моделювання :

посібник / за заг. ред. Д. В. Ланде. Київ-Одеса: Фенікс, 2021. 276 с.

Павлиш В., Глиненко Л., Шаховська Н. Основи інформаційних технологій і систем. Львів: Львівська політехніка, 2018. 620 с.

Організація інформаційно-консультаційної діяльності: підручник / М. Ф. Безкровний, М. Ф. Кропивко, Ю. І. Палеха, Т. Д. Іщенко. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 408 с.

Подлевський Б. М. Теорія інформації. Підручник / Б. М. Подлевський, Р. Є. Рикалюк. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 342 с.

Скопень М. М. Інформаційні системи і технології в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі. Видавництво Ліра-К, 2020. 768 с.

Шевченко Л. С. Стратегічний бізнес-консалтинг: навч. посіб. Харків: Право, 2019. 302 с.

Допоміжна

Підручники. Навчальні посібники

Безкровний М. Ф., Кропивко М. Ф., Палеха Ю. І., Іщенко Т. Д. Управлінський консалтинг. К.: Ліра-К, 2019. 336 с.

Боровик М. В., Павлова Є. С. Оцінка якості управління інформаційним забезпеченням діяльності організації. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. Випуск 6 (33). С. 71–75.

Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. К.: Університет «Україна», 2014. 417 с.

Інформаційна безпека: навч. посіб. / Лісовська Ю. П. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 172 с.

Калиняк О. Т. Соціологія управління // Соціологія: теорії середнього рівня. Навчальний посібник. За ред. Ю. Ф. Пачковського. Львів: «Каравела», 2020. С. 248–266.

Охріменко О. О., Кухарук А. Д. Міжнародний консалтинг: навч. посібник. К.: НТУУ «КПІ», 2016. 184 с.

Попова Н. В. Управлінський консалтинг: навчальний посібник / Н. В. Попова, К. Д. Гурова; 2-ге вид. Х.: Видавництво «ВДЕЛЕ», 2016. 306 с.

Правдюк А. Інформаційне забезпечення управління підприємницькою діяльністю на засадах інституціоналізму. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 360 с.

Наукові журнали

Безпека інформації. – <https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/Infosecurity/index>

Проблеми і перспективи економіки та управління. – <http://ppeu.stu.cn.ua/about>

Український інформаційний простір. – <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/>

Консалтинг в Україні. – <https://acf.ua/konsalting>

Статті. Монографії

Адізес І. Ідеальний керівник. Чому ви не можете стати ним, і що робити з цього приводу. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 266 с.

Бачало І. Б. Систематизація ризиків консалтингової діяльності в умовах асиметричної інформації. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. Випуск 6. С. 379–385.

Бостром Н. Суперінтелект. Стратегії і небезпеки розвитку розумних машин. Київ: Наш формат, 2020. 408 с.

Бражник Д. Г., Малтиз В. В. Особливості формування та значення корпоративної культури. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Випуск 6 (23). С. 232–237.

Варенко В. М. Операційна (онлайн) аналітика: реалії та перспективи. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2021. №1. С. 35–41.

Геммонд Д. С. Про прийняття розумних рішень. Harvard Business Review: 10 найкращих статей / Геммонд Д. С., Кіні Р. Л., Говард Райффа Г. та ін. Видавництво: КМ-Букс, 2019. 208 с.

Гловацький В. Сучасні інформаційно-аналітичні системи обробки даних і прогнозування. *Безпека інформації*. 2016. Т. 22. № 2. С. 204-213. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bezin_2016_22_2_14

Голик В. Наукові підходи до визначення сутності управлінського обліку. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2018. № 1. С. 200–205.

Гонтарева І. В. Консалтингові послуги в сфері підприємництва. Харків: Вид. ХНЕУ, 2016. 136 с.

Гончарова В. Г. Консалтинг як когнітивна модель бізнес-аналітики для формування інтелектуально-інноваційного простору суб'єктів господарювання. *Економіка та держава*. 2020. № 7. С. 105–109.

Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури як суб'єкти національної інформаційної політики // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського: збірник / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України; [редкол.: В. І. Попик та ін.]. Київ, 2016. Вип. 43. С. 24–46.

Грищенко Н. В. Класифікаційна ідентифікація консалтингових послуг. *Економічний дискурс*. 2018. № 1. С. 18-21.

Гуренко А. В., Гашутіна О. Е. Напрями розвитку систем управління в умовах діджиталізації бізнесу в Україні. *Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка*. 2018. № 19. С. 739–745.

Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми та перспективи: матеріали IV Всеукраїн. наук.-практ. конф., м. Полтава, 21 листопада 2019 р. / редкол.: І. Г. Передерій, О. Є. Гомотюк та ін. Полтава, 2019. 307 с.

Дугінець Г. В. Світовий досвід попередження банкрутства: злиття і поглинання. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Випуск 5 (22). С. 299–304.

Жук О., Нітченко К. Науково-концептуальні положення визначення сутності категорії «інформаційна інфраструктура». *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 4. С. 52–60.

Захаренко К. В. Диверсифікація джерел інформації в контексті інформаційної безпеки. *Науковий журнал "Politicus"*. 2019. № 1. С. 5–9.

Захарова В. І. Основи інформаційно-аналітичної діяльності. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 336 с.

Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку: світовий та вітчизняний досвід: монографія / Т.В. Писаренко, Т.К. Кваша, Н.В. Березняк, О.В. Прудка. К.: УкрІНТЕІ, 2015. 239 с.

Камишинова Е. Сутність та структура організаційного забезпечення стратегічного управління корпоративною соціальною відповідальністю. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 4. С. 61–71.

Карлгаард Р. Людський фактор. Секрети тривалого успіху видатних компаній. Видавництво Книголав, 2017. 336 с.

Карпенко О. Перспективи розвитку консалтингової діяльності в Україні на основі європейського досвіду. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Випуск 27. С. 54–58.

Кленін О. В., Білопольський М. Г. Стратегічний консалтинг в системі управління розвитком підприємства: ретроспектива та перспективи. *Вісник економічної науки України*. 2017. № 1. С. 134–165.

Кобелев О. Інформаційно-аналітична складова в системі підготовки фахівців соціокомунікаційної сфери. *Вісник Книжкової палати*. 2015. № 12. С. 38–41.

Козьменко С., Качула С. Соціальні програми як інструмент бюджетної політики людського розвитку та оцінка їх ефективності. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2020. № 4(24). С. 74-87.

Консалтингове забезпечення управлінських економіко-екологічних рішень на регіональному рівні: монографія / за заг. ред. А.І. Ковальова. Одеса: ФОП Гуляєва В.М., 2017. 190 с.

- Копитко М. І. Корпоративна культура підприємств: історія виникнення та сутність. *Причорноморські економічні студії*. 2016. № 1. С. 86–91.
- Кусумано Майкл А. Запас міцності: Шість непохитних принципів управлінської стратегії та інновації в невизначеному світі (М.: Лекції з досліджень управління). Oxford University Press, USA, 2010. 120 с.
- Лисаченко І. С., Бахметьєва А. М. Складові сучасного інформаційного простору організації. *Масова комунікація у глобальному та національному вимірах*. 2020. Вип. 13. С. 74–78.
- Карпенко О. О. Перспективи розвитку консалтингової діяльності в Україні на основі європейського досвіду. *Економіка та управління національним господарством*. 2018. Випуск 27. С. 54–58.
- Ковальська К. В., Пастушенко Р. М. Тенденції розвитку ринку консалтингових послуг у контексті посткризового періоду в Україні. *Молодий вчений*. 2018. № 8. С. 194–200.
- О'Конор Джозеф. Системне мислення. Пошук неординарних творчих рішень. К.: Наш формат, 2018. 240 с.
- Копитова І. В., Федоренко В. О. Глобалізація і проблеми інформаційного впливу у сфері стратегічного управління. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. Випуск 3 (26). С. 42–46.
- Косіченко І. І. Європейський сегмент консалтингу як лідер у структурі світового консалтингового ринку послуг. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. Випуск 1 (24). С. 3–8.
- Кусумано Майкл А. Запас міцності: Шість непохитних принципів управлінської стратегії та інновації в невизначеному світі (М.: Лекції з досліджень управління). Oxford University Press, USA, 2010. 120 с.
- Маказан Є. В. Роль та принципи корпоративної культури на підприємствах. *Інноваційна економіка*. 2017. № 9/10. С. 58–62.
- Максименко С. Системне мислення: формування і розвиток. Київ: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2020. 251 с.
- Марченко О. С. Освітня функція консалтингу. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Економічна*. 2010. № 9. С. 35–38.
- Маргасова В., Гоголь Т., Колоток В. Управлінська звітність малих підприємств (на прикладі ТОВ «Менський комунальник»). *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 1. С. 265–271.
- Мініна О. Проблеми побудови стратегії підприємства в сучасних українських реаліях. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 3 (19). С. 81–88.
- Ніколс Томас. Диванні експерти. Як необмежений доступ до інформації робить нас тупішими. Київ: Наш Формат, 2019. 240 с.
- Науменко Н. Ю. Інформаційна асиметрія як фактор ризику в межах економічного та інформаційного простору регіону. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Випуск 5 (22). С. 187–195.
- Нашинець-Наумова А. Ю. Інформаційна безпека суб'єктів господарювання: проблеми теорії та практики правозастосування. Видавничий дім «Гельветика», 2017. 386 с.
- Огнева О. Є. Моделі, інформаційні системи та технології управління соціотехнічними системами / Огнева О. Є., Вишемирська С. В., Вороненко М. О.; Херсон. нац. техн. ун-т. Херсон: Вишемирський В. С., 2019. 234 с.
- Палеха Ю. І. Інформаційна культура організації як індикатор стану її інформаційного забезпечення. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2019. № 2. С. 87–96.
- Партин Г. О. Інформаційне забезпечення, контролінг та економічне оцінювання взаємовідносин підприємства з групами економічного впливу: монографія / Партин Г. О.,

- Загородній А. Г.; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2019. 87 с.
- Позднякова Л. О., Тимофєєва Т. О. Кадровий консалтинг: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 84 с.
- Проданюк Р. І. Інформаційна безпека в соціологічному контексті: до постановки проблеми. *Науково-теоретичний альманах «Грані»*. 2018. Т. 21. № 4. С. 84–90.
- Прохоренко О. В., Юрченко О. В. Вибір стратегії здійснення організаційних змін на основі сукупності чинників. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Випуск 6 (23). С. 377–384.
- Радева М. Модель формування конкурентної стратегії в системі управління конкурентоспроможністю організації. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 2 (18). С. 31–39.
- Райт Н. Кризове консультування. Як діяти і що говорити у критичних ситуаціях = Crisis & trauma counseling. What to do and say when it matters most! / пер. з англ. Київ: Паливода А. В., 2018. 399 с.
- Розов В. І. Адаптивні антистресові психотехнології: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2017. 276 с.
- Райт Н. Кризове консультування. Як діяти і що говорити у критичних ситуаціях = Crisis & trauma counseling. What to do and say when it matters most! / пер. з англ. Київ: Паливода А. В., 2018. 399 с.
- Самійленко Г., Вітер А. Теоретико-методологічні засади управлінського аналізу та його роль у прийнятті управлінських рішень. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. № 2(26). С. 37–47.
- Серняк І. Соціальні мережі як засіб підвищення ефективності соціального інструментарію управління персоналом на підприємстві. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 2 (18). С. 60–66.
- Сивицька І., Синиченко А. Управління організаційними змінами в процесі впровадження інформаційних технологій в умовах цифровізації економіки. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. № 3(27). С. 46–53.
- Сидоренко Т. Консолідація інформації як основа розвитку інформаційного суспільства ХХІ століття. *Соціум. Документ. Комунікація*. 2021. № 1(12). С. 270–293.
- Соболева Г. Г. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. Випуск 4 (31). С. 88–92.
- Спрінсян В. Г., Бірюкова Т. Л. Ресурси та технології інформаційного менеджменту: навчальний посібник / В. Г. Спрінсян, Т. Л. Бірюкова. Одеса: ОНПУ, 2012. 248 с.
- Сташкевич І. І. Інформаційне моделювання процесів мінімізації опору персоналу організаційним змінам на підприємстві. *Економіка промисловості*. 2018. № 4. С. 102–120.
- Стойко О. М. Інформація як інструмент політики держави: критичний підхід. *Держава і право. Серія: Політичні науки*. 2018. Вип. 81. С. 52–59.
- Фісуненко П. А., Судакова О. І., Деркач С. В., Притуляк Є. О. Методологічні аспекти забезпечення інформаційної безпеки підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Випуск 6 (23). С. 426–431.
- Хижняк Л. М., Хижняк К. В. Кризові ситуації, кризові комунікації й пошук нового формату управлінських практик. *Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики: збірник наук. праць*. Вип. 76. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2017. С. 166–173.
- Хижняк Л. М. Фактор часу в управлінському консалтингу освітніх організацій. *Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства. Зб. наук. праць*. Вип. 21. 2015. С. 240–245.
- Холодницька А., Молибога К. Корпоративна культура та корпоративне управління: аспекти взаємодії. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 3. С. 106–112.

Хоменко В. В. Консалтингові послуги в освіті. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Випуск 25. Т. 1. С. 149–152.

Хоменко М. Інформаційні системи підприємств в управлінні інтелектуальними ресурсами. *Альманах «Культура і сучасність»*. 2018. № 2. С. 291–296.

Хорошко В. О., Хохлачова Ю. Є. Інформаційна війна. Захист від деструктивних інформаційно-психологічних впливів. Ч. 2. *Безпека інформації*. 2019. Том 25 № 1. С. 18–23.

Чічановський А. А., Старіш О. Г. Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем: підручник. Київ: Грамота, 2013. 568 с.

Шевченко А. О., Стаднік Л. І., Задорожна Р. П. Бренд менеджмент як маркер ефективності в консалтингових та брокерських послугах. *Економіка та держава*. 2021. № 9. С. 68–73.

Jamali D. Corporate Social Responsibility in Developing Countries. *International Journal of Management Reviews*. 2018. Vol. 20. P. 32–61.

Словники

Енциклопедія соціогуманітарної інформології. Том 1 / за заг. ред. К. І. Беякова. 2020. 472 с.
<https://oldiplus.ua/gumanitarnye-nauki/encyklopediya-sociogumanitarnoyi-informologiyi/>

Міждисциплінарний словник з менеджменту: навч. посіб. / [Д. М. Черваньов, О. І. Жилінська, М. В. Петровський та ін.]; за ред. Д. М. Черваньова, О. І. Жилінської. К.: Нічлава, 2011. 624 с.

Словник термінів з менеджменту: [навч. вид.] / Бідняк М. Н., Гречан А. П., Литвишко Л. О., Компанець К. А.; Національний транспортний ун-т. К.: [НТУ], 2016. 58 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Асоціація консалтингових фірм. URL: <http://acf.ua/>

Варенко В. М. Інформаційна аналітика в Україні: необхідність упровадження, проблеми функціонування, перспективи розвитку. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2013. № 1. С. 35–38. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2013_1_9.

Дейнега О. Інформаційна безпека підприємств в умовах глобалізації 4.0. *Економіка та суспільство*. 2019. Випуск 20.
<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/10>

Іванова С. А. Криза інформації: суть і потенціал. *Communications and Communicative Technologies*. 2020. Випуск 20. С. 42–48.
<https://doi.org/https://doi.org/10.15421/292006>

Інформаційний консалтинг. <https://jobs.ua/professions/investicii/39768>

Кондратенко Н. Деякі підходи до оцінки цінності інформаційної послуги. *Економіка та суспільство*. 2020. Випуск 22. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-72>

Курбан О. Сучасні нейрокомунікаційні технології у сфері інформаційної безпеки. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціальні комунікації»*. 2019. № 16. <https://periodicals.karazin.ua/sc/article/view/15124>

Курбан О. В. Автоматизовані системи управління інформаційними процесами в соціальних онлайн-мережах в умовах інформаційних війн. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціальні комунікації»*. 2019. № 14. С. 60–70. <https://periodicals.karazin.ua/sc/article/view/14981>

Лінгур Л. Інтегровані підходи формування інформаційної системи ксв для підприємств малого та середнього бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2020. Випуск 22. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-38>

Любохинець Л. С., Дашевська А. А. Роль міжнародного консалтингу в розвитку національного ринку консалтингових послуг. *Економіка та суспільство*: електрон. наук. фахове вид. Мукачево, 2017. Вип. 13. Режим доступу: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal-13>.

Мазур Н., Ніколашин А. Ринок консалтингових послуг України та світу в умовах змін. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 24. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-15>.

Маковецька І. Організація комунікаційної діяльності на підприємстві. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 33. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-37>

Методика формалізованої оцінки якості консультаційних послуг. https://stud.com.ua/3093/menedzhment/metodika_formalizovanoyi_otsinki_yakosti_konsultatsiy_nih_poslug

Мурга М. Чужим розумом: як виживає ринок консалтингу. URL: delo.ua/business/chuzhim-rynom-chem-vyzhivaet-rynok-konsaltinga-313987

Полоус О. В., Сон Сюйшен, Ху Ченьсін. Роль інноваційних та інформаційних технологій у стратегіях розвитку ТНК в умовах глобалізаційних змін. *Економіка та суспільство*. 2018. Випуск 19. С. 74–80. https://economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/12.pdf

Приказюк Н., Мендрик Д. Модель управління ризиками COSO: еволюція та трансформація. *Економіка та суспільство*. 2020. Випуск 22. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-63>

Семененко О. Організаційна культура як соціальна підсистема культури підприємства. *Економіка та суспільство*. 2020. Випуск 22. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-41>

Зварич І., Зварич О. «Дерево цілей» в управлінні розвитком регіону. *Економіка та суспільство*. 2020. Випуск 22. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-16>

Кондратенко Н. Деякі підходи до оцінки цінності інформаційної послуги. *Економіка та суспільство*. 2020. Випуск 22. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-72>

2. Плани семінарських занять

Тема 1. Вступ до інформаційного консалтингу. Інформаційні соціальні системи

План

1. Поняття і фактори актуалізації інформаційного консалтингу. Експертний, сервісний і процесний підходи до інформаційного консалтингу.
2. Джерела інформації в організації та їх носії. Види інформації в організації та їх врахування в процесі інформаційного консалтингу.
3. Характеристика інформаційних ресурсів. Параметри оцінки інформаційних ресурсів. Інформаційні ресурси та їх особливості.
4. Типів завдань, які вирішує консультант в процесі інформаційно-консалтингового обслуговування організації.

Реферати

1. Інформаційно-аналітична діяльність: сутність, види, напрямки.
2. Інформаційно-аналітична діяльність: рівні, форми, принципи організації.

Завдання

1. Визначте властивості інформаційних ресурсів, які 1) спільні з іншими організаційними ресурсами, 2) відмінні від інших ресурсів, специфічні.
2. Складіть перелік причин неготовності організацій до впровадження сучасних інформаційно-комунікативних технологій.
3. Складіть перелік факторів, що ускладнюють ефективне впровадження інформаційних технологій в організації (вид організації студент обирає самостійно).

Рекомендована література

Основна

Асоціація консалтингових фірм. URL: <http://acf.ua/>

Голубев В. Ефективність: для тих, хто працює з інформацією. Видавництво: Мандрівець, 2020. 160 с.

Додаткова

Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми та перспективи: матеріали IV Всеукраїн. наук.-практ. конф., м. Полтава, 21 листопада 2019 р. / редкол.: І. Г. Передерій, О. Є. Гомотюк та ін. Полтава, 2019. 307 с.

Енциклопедія соціогуманітарної інформології. Том 1 / за заг. ред. К. І. Белякова. 2020. 472 с.
<https://oldiplus.ua/gumanitarnye-nauki/encyklopediya-sociogumanitarnoyi-informologiyi/>

Ніколс Томас. Диванні експерти. Як необмежений доступ до інформації робить нас тупішими. Київ: Наш Формат, 2019. 240 с.

Подлевський Б. М. Теорія інформації. Підручник / Б. М. Подлевський, Р. Є. Рикалюк. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 342 с.

Позднякова Л. О., Тимофєєва Т. О. Кадровий консалтинг: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 84 с.

Гончарова В. Г. Консалтинг як когнітивна модель бізнес-аналітики для формування інтелектуально-інноваційного простору суб'єктів господарювання. *Економіка та держава*. 2020. № 7. С. 105–109.

Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури як суб'єкти національної інформаційної політики // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського: збірник / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України; [редкол.: В. І. Попик та ін.]. Київ, 2016. Вип. 43. С. 24–46.

Грищенко Н. В. Класифікаційна ідентифікація консалтингових послуг. *Економічний дискурс*. 2018. № 1. С. 18–21.

Жук О., Нітченко К. Науково-концептуальні положення визначення сутності категорії «інформаційна інфраструктура». Проблеми і перспективи економіки та управління. 2019. № 4. С. 52–60.

Іванова С. А. Криза інформації: суть і потенціал. *Communications and Communicative Technologies*. 2020. Випуск 20. С. 42–48. <https://doi.org/https://doi.org/10.15421/292006>

Лисаченко І. С., Бахметьєва А. М. Складові сучасного інформаційного простору організації. *Масова комунікація у глобальному та національному вимірах*. 2020. Вип. 13. С. 74–78.

Лінгур Л. Інтегровані підходи формування інформаційної системи КСВ для підприємств малого та середнього бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2020. Випуск 22. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-38>

Науменко Н. Ю. Інформаційна асиметрія як фактор ризику в межах економічного та інформаційного простору регіону. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Випуск 5 (22). С. 187–195.

Сидоренко Т. Консолідація інформації як основа розвитку інформаційного суспільства XXI століття. *Соціум. Документ. Комунікація*. 2021. № 1(12). С. 270–293.

Стойко О. М. Інформація як інструмент політики держави: критичний підхід. *Держава і право. Серія: Політичні науки*. 2018. Вип. 81. С. 52–59.

Тема 2. Етапи і процес інформаційного консалтингу

План

1. Процесний, експертний і навчальний інформаційний консалтинг. Процесний, експертний і навчальний інформаційний консалтинг. Експертне, проектне й процесне консультування. Ролі консультантів. Внутрішні і зовнішні, іноземні та вітчизняні консультанти, їх переваги та вади.

2. Універсальна модель консалтингу. Завдання консультанта на кожному етапі.

3. Контракт на інформаційно-консалтингове обслуговування: умови його укладання, структура, основні форми.

4. Актуалізація ролі етичних норм у роботі консультантів. Ідентифікація етичних проблем інформаційного консалтингу.

Завдання

1. Існує вербальна техніка трьох «так» (задати три питання, на які співрозмовник відповість напевно «так»). Ця техніка важлива для створення атмосфери довіри і взаєморозуміння між консультантом і клієнтом. Запропонуйте три питання, які доцільно, згідно вербальної техніки трьох «так», задати консультанту при першій зустрічі з клієнтом.

2. Схарактеризуйте наведені нижче навички, якими має володіти консультант в процесі інформаційно-консалтингового обслуговування організації:

навички аналізу та діагностики організаційно-управлінських проблем;

комунікаційні навички;

навички з вирішення організаційно-управлінських проблем;

навички встановлення мереж професійних і ділових контактів.

Поміркуйте над тим, що загрожує успішності консалтингового проекту за відсутності у консультанта цих навичок. Наведіть приклади.

Рекомендована література

Основна

Огнєва О. Є. Моделі, інформаційні системи та технології управління соціотехнічними системами / Огнєва О. Є., Вишемирська С. В., Вороненко М. О.; Херсон. нац. техн. ун-т. Херсон: Вишемирський В. С., 2019. 234 с.

Організація інформаційно-консультаційної діяльності: підручник / М. Ф. Безкровний, М. Ф. Кропивко, Ю. І. Палеха, Т. Д. Іщенко. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 408 с.

Павлиш В., Глиненко Л., Шаховська Н. Основи інформаційних технологій і систем. Львів: Львівська політехніка, 2018. 620 с.

Шевченко Л. С. Стратегічний бізнес-консалтинг: навч. посіб. Харків: Право, 2019. 302 с.

Додаткова

Інформаційний консалтинг. <https://jobs.ua/professions/investicii/39768>

Курбан О. В. Автоматизовані системи управління інформаційними процесами в соціальних онлайн-мережах в умовах інформаційних війн. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціальні комунікації»*. 2019. № 14. С. 60-70. <https://periodicals.karazin.ua/sc/article/view/14981>

Полоус О. В., Сон Сюйшен, Ху Ченьсін. Роль інноваційних та інформаційних технологій у стратегіях розвитку ТНК в умовах глобалізаційних змін. *Економіка та суспільство*. 2018. Випуск 19. С. 74–80. https://economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/12.pdf

Фісуненко П. А., Судакова О. І., Деркач С. В., Притуляк Є. О. Методологічні аспекти забезпечення інформаційної безпеки підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Випуск 6 (23). С. 426–431.

Тема 3. Методи і методики інформаційного консалтингу

План

1. Принципи аналізу в інформаційному консалтингу
2. Класифікація і характеристика методів інформаційного консалтингу.
3. Соціологічні методи в інформаційному консалтингу.

Завдання

1. Поясніть, чому з появою процесного підходу в консалтингу стали застосовувати методи залучення клієнта, щоб він працював над проектом разом з консультантом.

2. Відомо, що компаративний метод в процесі консалтингу використовується в таких типових ситуаціях:

- порівняння з планом;
- порівняння з минулим;
- порівняння з «кращим»;
- порівняння з середніми даними;
- порівняння з аналогічними показниками успішних організацій.

Визначте, яка інформація знадобиться консультанту з питань управління при використанні компаративного методу. Поясніть, за яких умов консультант може використовувати компаративний метод. Наведіть приклади.

3. Розкрийте мету і завдання реінжинірингу як методу консалтингу.

4. Поясніть, які особливості має використання в консалтингу аналіз відхилень, вертикальний і горизонтальний аналізи.

5. Поясніть, чому технології консультування здебільшого є ноу-хау консалтингової фірми або конкретного консультанта. Наведіть приклади.

6. Схарактеризуйте лабораторний метод як форму навчального консалтингу. Розкрийте його можливості і обмеження.

7. Наведіть перелік проблем в організації клієнта, при консультуванні яких є необхідність використовувати методи опитування. Поясніть, у чому полягає специфіка опитувань в процесі управлінського консультування.

Рекомендована література

Основна

Ланде Д. В., Фурашев В. М. Інформаційне та соціально-правове моделювання : посібник / за заг. ред. Д. В. Ланде. Київ-Одеса: Фенікс, 2021. 276 с.

Партин Г. О. Інформаційне забезпечення, контролінг та економічне оцінювання взаємовідносин підприємства з групами економічного впливу: монографія / Партин Г. О., Загородній А. Г.; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2019. 87 с.

Додаткова

Варенко В. М. Операційна (онлайн) аналітика: реалії та перспективи. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2021. №1. С. 35–41.

Гловацький В. Сучасні інформаційно-аналітичні системи обробки даних і прогнозування. *Безпека інформації*. 2016. Т. 22. № 2. С. 204-213. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bezin_2016_22_2_14

Козьменко С., Качула С. Соціальні програми як інструмент бюджетної політики людського розвитку та оцінка їх ефективності. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2020. № 4(24). С. 74-87.

Хоменко М. Інформаційні системи підприємств в управлінні інтелектуальними ресурсами. Альманах «Культура і сучасність». 2018. № 2. С. 291–296.

Хорошко В. О., Хохлачова Ю. Є. Інформаційна війна. Захист від деструктивних інформаційно-психологічних впливів. Ч. 2. *Безпека інформації*. 2019. Том 25 № 1. С. 18–23.

Тема 4. Ринок та якість інформаційних консалтингових послуг

План

1. Ринковий характер інформаційної діяльності. Сутність та особливості ринку консалтингових послуг. Класифікація консалтингових послуг.
2. Основні типи консультантських організацій. Їх структурування, правові основи діяльності.
3. Консультування як ділова активність. Управлінська матриця в організації консультування. Маркетинг послуг з управлінського консультування. Витрати і гонорари в управлінському консультуванні. Оцінка платних послуг консультанта. Принципи і методи призначення винагороди за консультаційні послуги. Калькуляція собівартості і призначення ціни за виконання завдання. Виставлення рахунку клієнту і його оплата.
4. Структурування та календарне планування виконання інформаційного консалтингового проєкту. Підготовка та управління виконанням інформаційно-консалтингового проєкту. Документація і звіти. Оперативний робочий план і бюджет. Контроль виконання договору.
5. Сучасні тенденції розвитку ринку інформаційних консалтингових послуг. Проблеми розвитку ринку інформаційних консалтингових послуг в Україні.

Завдання

1. Відомо, що проконтролювати якість консалтингових послуг складно. Відповідно до міжнародної класифікації існує три рівня якості консалтингових послуг. Назвіть та схарактеризуйте їх.
2. Відомо, що нормативні акти не передбачають страхування ризиків інформаційних консалтингових послуг. І все-ж такі ризики існують. Визначте їх. Наведіть приклади.
3. Розробіть критерії оцінки роботи консультанта з питань інформаційно-консалтингового обслуговування організації.
4. Складіть перелік факторів, що впливають на встановлення ціни на інформаційний консалтинг.
5. Розкрийте структуру ціни на інформаційні консалтингові послуги.

Рекомендована література

Основна

Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів: навч. посіб. Київ: Талком, 2019. 208 с.

Охріменко О. О., Кухарук А. Д. Міжнародний консалтинг: навч. посібник. К.: НТУУ «КПІ», 2016. 184 с.

Додаткова

Бачало І. Б. Систематизація ризиків консалтингової діяльності в умовах асиметричної інформації. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. Випуск 6. С. 379–385.

Боровик М. В., Павлова Є. С. Оцінка якості управління інформаційним забезпеченням діяльності організації. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. Випуск 6 (33). С. 71–75.

Карпенко О. О. Перспективи розвитку консалтингової діяльності в Україні на основі європейського досвіду. *Економіка та управління національним господарством*. 2018. Випуск 27. С. 54–58.

Ковальська К. В., Пастушенко Р. М. Тенденції розвитку ринку консалтингових послуг у контексті посткризового періоду в Україні. *Молодий вчений*. 2018. № 8. С. 194–200.

Косіченко І. І. Європейський сегмент консалтингу як лідер у структурі світового консалтингового ринку послуг. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. Випуск 1 (24). С. 3–8.

Любохинець Л. С., Дашевська А. А. Роль міжнародного консалтингу в розвитку національного ринку консалтингових послуг. *Економіка та суспільство*: електрон. наук. фахове вид. Мукачево, 2017. Вип. 13. Режим доступу: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal-13>.

Мазур Н., Ніколашин А. Ринок консалтингових послуг України та світу в умовах змін. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 24. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-15>.

Методика формалізованої оцінки якості консультаційних послуг. https://stud.com.ua/3093/menedzhment/metodika_formalizovanoyi_otsinki_yakosti_konsultatsiy_nih_poslug

Мурга М. Чужим розумом: як виживає ринок консалтингу. URL: delo.ua/business/chuzhimom-chem-vyzhivaet-rynok-konsaltinga-313987

Шевченко А. О., Стаднік Л. І., Задорожна Р. П. Бренд менеджмент як маркер ефективності в консалтингових та брокерських послугах. *Економіка та держава*. 2021. №9. С. 68-73.

Тема 5. Консалтинг інформаційних потреб організації та її членів

План

1. Інформаційні потреби організації на різних етапах її життєвого циклу. Показники стану інформації в організації.
2. Інформаційні потреби персоналу: сутність, ідентифікація. Показники стану інформованості різних груп в організації.
3. Вимоги ефективного інформування членів організації та їх врахування в інформаційному консалтингу.

Завдання

1. Розробіть показники для визначення інформаційних потреб різних груп споживачів інформації. Наведіть приклади.
2. Розробіть алгоритм підвищення ефективності соціального інформування персоналу організації (вид організації студент обирає самостійно).

3. Розробіть Блан опитування менеджерів різного рівня в організації з метою визначення стереотипів використання інформації (вид організації студент обирає самостійно).

Рекомендована література

Основна

Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів: навч. посіб. Київ: Талком, 2019. 208 с.

Скопєнь М. М. Інформаційні системи і технології в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі. Видавництво Ліра-К, 2020. 768 с.

Додаткова

Захаренко К. В. Диверсифікація джерел інформації в контексті інформаційної безпеки. *Науковий журнал "Politicus"*. 2019. № 1. С. 5–9.

Інформаційний консалтинг. <https://jobs.ua/professions/investicii/39768>

Кондратенко Н. Деякі підходи до оцінки цінності інформаційної послуги. *Економіка та суспільство*. 2020. Випуск 22. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-72>

Скопєнь М. М. Інформаційні системи і технології в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі. Видавництво Ліра-К, 2020. 768 с.

Хоменко В. В. Консалтингові послуги в освіті. Інноваційна педагогіка. 2020. Випуск 25. Т. 1. С. 149–152.

Тема 6. Інформаційний консалтинг корпоративної культури, організаційних змін та управлінських рішень (6 годин)

Заняття 6.1. Інформаційний консалтинг корпоративної культури

План

1. Концепції корпоративної культури в сучасному менеджменті та їх застосування в управлінському консалтингу. Моделі корпоративної культури. Модель Е. Шейна, Ф. Моріса і Р. Морана. Поняття, функції, структура корпоративної культури. Субкультури в організаціях, їх види, діагностика.

2. Методологічні й методичні проблеми діагностики корпоративної культури в управлінському консалтингу. Етапи, інструменти, методи діагностики корпоративної культури. Характеристика основних методик вивчення корпоративної культури: методика К. Камерона й Р. Куїнна, методика Т. Діла і А. Кеннеді, методика Г. Хофштеде. Проблеми оцінки корпоративної культури в управлінському консалтингу.

3. Корпоративна етика як елемент корпоративної культури.

4. Корпоративна культура як ресурс організаційного розвитку. Теоретичні й практичні основи управління корпоративною культурою. Консалтинг з питань управління корпоративною культурою.

Завдання

1. Складіть перелік елементів знаково-символічної культури сучасних організацій. Поясніть, що вони демонструють і яка їхня роль у функціонуванні і розвитку організацій. Наведіть приклади.

2. Розкрийте функції корпоративної культури. Наведіть приклади.

3. Згодні Ви чи ні з думкою про те, що потрібно створювати єдину корпоративну культуру для всієї організації і уникати формування в її рамках локальних субкультур із суперечними один одному цінностями і нормами. Аргументуйте свою відповідь. Наведіть приклади.

4. Щоб нові співробітники швидше освоїли норми, цінності, правила корпоративної культури, в організаціях часто проводять спеціальний тренінг для ознайомлення з внутрішньо фірмовими правилами поведінки. Уявіть, що Вам як консультанту доручили

розробити концепцію і процедуру такого тренінгу. Розробіть їх для одного з видів організацій (туристичної фірми, музею тощо).

5. На прикладі одного з видів організацій складіть перелік елементів, які включає в себе а) ціннісно-нормативна структура корпоративної культури; б) ігрова структура корпоративної культури; в) іміджева структура корпоративної культури.

Рекомендована література

Основна

Палеха Ю. І. Інформаційна культура організації як індикатор стану її інформаційного забезпечення. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2019. № 2. С. 87–96.

Холодницька А., Молибога К. Корпоративна культура та корпоративне управління: аспекти взаємодії. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 3. С. 106–112.

Додаткова

Бражник Д. Г., Малтиз В. В. Особливості формування та значення корпоративної культури. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Випуск 6 (23). С. 232–237.

Камишнікова Е. Сутність та структура організаційного забезпечення стратегічного управління корпоративною соціальною відповідальністю. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 4. С. 61–71.

Маказан Є. В. Роль та принципи корпоративної культури на підприємствах. *Інноваційна економіка*. 2017. № 9/10. С. 58–62.

Jamali D. Corporate Social Responsibility in Developing Countries. *International Journal of Management Reviews*. 2018. Vol. 20. P. 32–61.

Заняття 6.2. Інформаційний консалтинг організаційних змін

План

1. Сучасні підходи до управління розвитком організацій та їх урахування в процесі інформаційно-консалтингового обслуговування організацій.

2. Організаційні зміни: сутність, види.

3. Проблемне поле організації. Організаційна діагностика. Позиційний аналіз. Принципи управління процесом змін в організації.

4. Причини опору змінам в організаціях та шляхи їх подолання. Діагностика опору організаційним змінам в процесі інформаційно-консалтингового обслуговування організації.

Завдання

1. Розкрийте тезу: «Зміни є сенсом консультування організації».

2. Складіть перелік видів змін в організаціях. Наведіть приклади.

3. Розкрийте сутність теорії змін, яку розробив Курт Левін. Поміркуйте над тим, як його модель організаційних змін можна використати в управлінському консалтингу.

4. Схарактеризуйте такі види змін в організаціях: незаплановані зміни, запланована перебудова, нав'язані зміни, зміни з участю, зміни з використанням переговорів. Розкрийте, у чому полягає специфіка проведення інформаційного консалтингу кожного з цих видів організаційних змін.

5. Розробіть принципи управління процесом змін в організації (вид організації студент обирає сам).

6. Поясніть причини, маркери, наслідки і шляхи подолання групового та індивідуального опору змінам в організації.

Рекомендована література

Основна

Бостром Н. Суперінтелект. Стратегії і небезпеки розвитку розумних машин. Київ: Наш формат, 2020. 408 с.

Правдюк А. Інформаційне забезпечення управління підприємницькою діяльністю на засадах інституціоналізму. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 360 с.

Гуренко А. В., Гашутіна О. Е. Напрями розвитку систем управління в умовах діджиталізації бізнесу в Україні. *Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка*. 2018. № 19. С. 739–745.

Консалтингове забезпечення управлінських економіко-екологічних рішень на регіональному рівні: монографія / за заг. ред. А.І. Ковальова. Одеса: ФОП Гуляєва В.М., 2017. 190 с.

Райт Н. Кризове консультування. Як діяти і що говорити у критичних ситуаціях = Crisis & trauma counseling. What to do and say when it matters most! / пер. з англ. Київ: Паливода А. В., 2018. 399 с.

Додаткова

Дугінець Г. В. Світовий досвід попередження банкрутства: злиття і поглинання. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Випуск 5 (22). С. 299–304.

Інформаційна безпека: навч. посіб. / Лісовська Ю. П. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 172 с.

Копитко М. І. Корпоративна культура підприємств: історія виникнення та сутність. *Причорноморські економічні студії*. 2016. № 1. С. 86–91.

Мініна О. Проблеми побудови стратегії підприємства в сучасних українських реаліях. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 3 (19). С. 81–88.

Проданюк Р. І. Інформаційна безпека в соціологічному контексті: до постановки проблеми. *Науково-теоретичний альманах «Грані»*. 2018. Т. 21. № 4. С. 84–90.

Прохоренко О. В., Юрченко О. В. Вибір стратегії здійснення організаційних змін на основі сукупності чинників. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Випуск 6 (23). С. 377–384.

Семененко О. Організаційна культура як соціальна підсистема культури підприємства. *Економіка та суспільство*. 2020. Випуск 22. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-41>

Заняття 6.3. Інформаційний консалтинг управлінських рішень

План

1. Сутність і класифікація управлінських рішень. Суб'єкти, об'єкти та рівні управлінських рішень. Алгоритм управлінського рішення.

2. Інформаційно-консалтингове забезпечення процесів підготовки, прийняття й реалізації управлінських рішень.

3. Моделі управлінських рішень. Якість інформації й ефективність прийняття управлінських рішень.

Завдання

1. Розмаїття операцій над інформацією можна згрупувати за параметрами: 1) спотворення інформації (варіює від відвертої брехні до часткових деформацій, таких як підміна фактів або зсув по семантичному полю поняття); 2) приховування інформації (проявляється в замовчуванні - приховуванні певних тем; набагато частіше використовується метод вибіркового висвітлення чи вибіркової подачі матеріалу); 3) спосіб подачі інформації (нерідко відіграє вирішальну роль в тому, щоб зміст повідомлення було сприйнято так, як планував його відправник). Розробіть заходи, які ви як консультант вважаєте за доцільне рекомендувати своєму клієнту для подолання негативних наслідків спотворення інформації, приховування інформації, неефективного способу подачі інформації (вид організації студент обирає самостійно).

2. Визначте особливості інформаційно-консалтингового обслуговування стратегічних і тактичних управлінських рішень. Наведіть приклади.

Рекомендована література

Основна

Адзес І. Ідеальний керівник. Чому ви не можете стати ним, і що робити з цього приводу. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 266 с.

Воронкова В. Г. Інформаційно-комунікаційний менеджмент: навчально-методичний посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 158 с.

Геммонд Д. С. Про прийняття розумних рішень. Harvard Business Review: 10 найкращих статей / Геммонд Д. С., Кіні Р. Л., Говард Райффа Г. та ін. Видавництво: КМ-Букс, 2019. 208 с.

Калиняк О. Т. Соціологія управління // Соціологія: теорії середнього рівня. Навчальний посібник. За ред. Ю. Ф. Пачковського. Львів: «Каравела», 2020. С. 248–266.

Додаткова

Дейнега О. Інформаційна безпека підприємств в умовах глобалізації 4.0. *Економіка та суспільство*. 2019. Випуск 20. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/10>

Зварич І., Зварич О. «Дерево цілей» в управлінні розвитком регіону. *Економіка та суспільство*. 2020. Випуск 22. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-16>

Кленін О. В., Білопольський М. Г. Стратегічний консалтинг в системі управління розвитком підприємства: ретроспектива та перспективи. *Вісник економічної науки України*. 2017. № 1. С. 134–165.

Копитова І. В., Федоренко В. О. Глобалізація і проблеми інформаційного впливу у сфері стратегічного управління. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. Випуск 3 (26). С. 42–46.

Максименко С. Системне мислення: формування і розвиток. Київ: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2020. 251 с.

Маковецька І. Організація комунікаційної діяльності на підприємстві. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 33. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-37>

О'Конор Джозеф. Системне мислення. Пошук неординарних творчих рішень. К.: Наш формат, 2018. 240 с.

Приказюк Н., Мендрик Д. Модель управління ризиками COSO: еволюція та трансформація. *Економіка та суспільство*. 2020. Випуск 22. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-63>

Радева М. Модель формування конкурентної стратегії в системі управління конкурентоспроможністю організації. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 2 (18). С. 31–39.

Самійленко Г., Вітер А. Теоретико-методологічні засади управлінського аналізу та його роль у прийнятті управлінських рішень. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. № 2(26). С. 37–47.

Серняк І. Соціальні мережі як засіб підвищення ефективності соціального інструментарію управління персоналом на підприємстві. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 2 (18). С. 60–66.

Сивицька І., Синиченко А. Управління організаційними змінами в процесі впровадження інформаційних технологій в умовах цифровізації економіки. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. № 3(27). С. 46–53.

Сташкевич І. І. Інформаційне моделювання процесів мінімізації опору персоналу організаційним змінам на підприємстві. *Економіка промисловості*. 2018. № 4. С. 102–120.

Хижняк Л. М., Хижняк К. В. Кризові ситуації, кризові комунікації й пошук нового формату управлінських практик. *Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики: збірник наук. праць*. Вип. 76. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2017. С. 166–173.

3. Завдання для самостійної роботи

Вивчення рекомендованої навчальної та наукової літератури для підготовки до участі в дискусіях на семінарах.

Виконання завдань до тем навчальної дисципліни та їх оформлення для перевірки викладачем.

Підготовка, написання та оформлення контрольної роботи. Презентація контрольної роботи на семінарі.

Підготовка до поточного тестового контролю знань студентів та студенток

Підготовка до підсумкового контролю (екзамену).

Завдання 1

Розробіть пам'ятку для консультанта-початківця на тему «Перша зустріч консультанта з клієнтом з питань інформаційно-консалтингового обслуговування організації». Уявіть, що Ви – консультант. Розробіть план бесіди для першого контакту з клієнтом-представником організації, який має намір одержати консультацію з проблеми, яку визначте самостійно (вид організації студент обирає самостійно).

Завдання 2

1. Схарактеризуйте наведені нижче ролі консультанта:

критик

спеціаліст з процесу

посередник для встановлення фактів

фахівець з визначення альтернатив

співробітник у вирішенні проблем

тренер /експерт з оцінки управлінської ситуації

радник.

Опишіть, якими компетенціями має володіти консультант для виконання кожної з цих ролей.

2. Дайте характеристику розширених ролей консультанта: критик, спеціаліст з процесу, посередник для встановлення фактів, фахівець з визначення альтернатив, співробітник у вирішенні проблем, тренер /експерт з оцінки управлінської ситуації, радник.

Поміркуйте над тим, як змінюються ролі консультантів в різних концепціях організації та управління.

Завдання 3

Наведіть перелік проблем в організації клієнта, при консультуванні яких є необхідність використовувати методи опитування. Поясніть, у чому полягає специфіка опитувань в процесі інформаційного консалтингу.

Завдання 4

1. Розкрийте алгоритм оцінки якості роботи консультанта. Складіть перелік факторів, що визначають якість інформаційно-консалтингового обслуговування організації.

2. Розкрийте роль технічного завдання в забезпеченні якості інформаційно-консалтингового обслуговування організації.

Завдання 5

Розробіть методи зниження інформаційних перевантажень керівного складу організації (вид організації студент обирає самостійно).

Завдання 6

1. Щоб нові співробітники швидше освоїли норми, цінності, правила корпоративної культури в організаціях часто проводять спеціальний тренінг для ознайомлення з внутрішньо фірмовими правилами поведінки. Уявіть, що Вам як консультанту доручили розробити концепцію і процедуру такого тренінгу. Розробіть їх для одного з видів організацій (туристичної фірми, музею тощо).

2. Корпоративна культура за своїм змістом являє собою систему цінностей, правил і норм поведінки в організації. Існує неписаний кодекс поведінки, який багато в чому визначає корпоративну культуру. Доповніть наведені нижче приклади такого кодексу (наведіть не менше 3 прикладів):

- рядові співробітники йдуть з роботи тільки після відбуття високого начальства;
- неофіційна форма одягу дозволена тільки по п'ятницях.

Розкрийте способи, якими підтримується неписаний кодекс поведінки в організаціях. Які з цих способів можна вважати етичними, а які - ні. Наведіть приклади.

3. Поясніть, чому на стадії утворення організації переважно домінує «культура влади», стадію зростання організації характеризує, як правило, «рольова культура», стадії розвитку організації більшою мірою відповідає «культура завдання» або «культура особистості».

4. Схарактеризуйте такі види змін в організаціях: незаплановані зміни, запланована перебудова, нав'язані зміни, зміни з участю, зміни з використанням переговорів. Розкрийте, у чому полягає специфіка інформаційно-консалтингового обслуговування кожного з цих видів організаційних змін. Наведіть приклади.

5. Розробіть перелік труднощів управлінської діяльності в екстремальних ситуаціях. Розкрийте особливості інформаційно-консультаційного обслуговування прийняття управлінських рішень в екстремальних ситуаціях. Наведіть приклади.

4. Завдання для контрольної роботи, що передбачена навчальним планом

Контрольна робота на тему «Презентація результатів інформаційно-консалтингового обслуговування організації (на прикладі розробленого студентом/студенткою консалтингового проєкту обраного виду організації)».

Завдання. Уявіть, що Ви отримали замовлення на проведення діагностики розвитку певної організації (вид та напрямки діяльності організації здобувач визначає самостійно). У контрольній роботі висвітлити такі питання:

1. Коротка характеристика актуальних проблем організації та стану її інформаційної соціальної системи.

2. Визначення та обґрунтування типу завдання на проведення інформаційного консалтингу (на виправлення ситуації, на покращання ситуації, на створення нового).

3. Соціальна інформація, що знадобиться для здійснення консалтингового проєкту.

4. Короткий звіт щодо загального погляду на проблеми організації та її інформаційну соціальну систему за такою схемою: *Минулий, сучасний та майбутній стан справ в організації. Сильні і слабкі сторони організації: аналіз інформаційних джерел. Можливі поліпшення стану справ в організації. Необхідні першочергові дії керівництва.*

5. Консалтингові поради щодо функціонування інформаційної соціальної системи (допомога організації, запропонована з боку фахівця з інформаційного консалтингу).

6. Контракт на проведення інформаційного консалтингу обраної організації.

5. Питання для підсумкового контролю знань (екзаменаційна робота)

1. Поняття і фактори актуалізації інформаційного консалтингу. Експертний, сервісний і процесний підходи до інформаційного консалтингу.
2. Джерела інформації в організації та їх носії. Види інформації в організації та їх врахування в процесі інформаційного консалтингу.
3. Характеристика інформаційних ресурсів. Параметри оцінки інформаційних ресурсів. Інформаційні ресурси та їх особливості.
4. Типів завдань, які вирішує консультант в процесі інформаційно-консалтингового обслуговування організації.
5. Процесний, експертний і навчальний інформаційний консалтинг. Процесний, експертний і навчальний інформаційний консалтинг. Експертне, проектне й процесне консультування.
6. Ролі консультантів. Внутрішні і зовнішні, іноземні та вітчизняні консультанти, їх переваги та вади. Комунікаційна функція консультанта.
7. Універсальна модель й етапи інформаційного консалтингу. Завдання консультанта на кожному етапі.
8. Контракт на інформаційно-консалтингове обслуговування: умови його укладання, структура, основні форми.
9. Актуалізація ролі етичних норм у роботі консультантів. Ідентифікація етичних проблем інформаційного консалтингу.
10. Принципи аналізу в інформаційному консалтингу
11. Класифікація методів інформаційного консалтингу.
12. Соціологічні методи в інформаційному консалтингу.
13. Ринковий характер інформаційної діяльності. Сутність та особливості ринку консалтингових послуг. Класифікація консалтингових послуг.
14. Основні типи консультантських організацій. Їх структурування, правові основи діяльності.
15. Консультування як ділова активність. Управлінська матриця в організації консультування. Маркетинг послуг з управлінського консультування. Витрати і гонорари в управлінському консультуванні. Оцінка платних послуг консультанта. Принципи і методи призначення винагороди за консультаційні послуги. Калькуляція собівартості і призначення ціни за виконання завдання. Виставлення рахунку клієнту і його оплата.
16. Структурування та календарне планування виконання інформаційного консалтингового проекту. Підготовка та управління виконанням інформаційно-консалтингового проекту. Документація і звіти. Оперативний робочий план і бюджет. Контроль виконання договору.
17. Сучасні тренди розвитку ринку інформаційних консалтингових послуг. Проблеми розвитку ринку інформаційних консалтингових послуг в Україні.
18. Інформаційні потреби організації на різних етапах її життєвого циклу. Показники стану інформації в організації.
19. Інформаційні потреби персоналу: сутність, ідентифікація. Показники стану інформованості різних груп в організації.
20. Вимоги ефективного інформування членів організації та їх врахування в інформаційному консалтингу.
21. Концепції корпоративної культури в сучасному менеджменті та їх застосування в управлінському консалтингу. Моделі корпоративної культури. Модель Е. Шейна, Ф. Моріса і Р. Морана.
22. Поняття, функції, структура корпоративної культури. Субкультури в організаціях, їх види, діагностика.

23. Методологічні й методичні проблеми діагностики корпоративної культури в управлінському консалтингу. Етапи, інструменти, методи діагностики корпоративної культури. Характеристика основних методик вивчення корпоративної культури: методика К. Камерона й Р. Куінна, методика Т. Діла й А. Кеннеді, методика Г. Хофштеде. Проблеми оцінки корпоративної культури в управлінському консалтингу.
24. Корпоративна етика як елемент корпоративної культури.
25. Корпоративна культура як ресурс організаційного розвитку. Теоретичні й практичні основи управління корпоративною культурною. Консалтинг з питань управління корпоративною культурою.
26. Сучасні підходи до управління розвитком організацій та їх урахування в процесі інформаційно-консалтингового обслуговування організації.
27. Організаційні зміни: сутність, види. Соціальна карта організації.
28. Проблемне поле організації. Організаційна діагностика. Позиційний аналіз. Принципи управління процесом змін в організації.
29. Причини опору змінам в організаціях та шляхи їх подолання. Діагностика опору організаційним змінам в процесі інформаційно-консалтингового обслуговування організації.
30. Сутність і класифікація управлінських рішень. Суб'єкти, об'єкти та рівні управлінських рішень. Алгоритм управлінського рішення.
31. Інформаційно-консалтингове забезпечення процесів підготовки, прийняття й реалізації управлінських рішень.
32. Моделі управлінських рішень. Якість соціологічної інформації й ефективність управлінських рішень.

6. Критерії оцінювання знань та вмінь студентів

Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна та контрольна робота								Екзамен	Сума
Розділ 1				Розділ 2		Контрольна робота	Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6				
5	5	5	5	5	5	30 (6 завдань x 5 балів =30 балів)	60	40	100

Загальна оцінка успішності протягом семестру складається з компонентів:

№ з/п	Вид роботи	Максимальна кількість балів	Кількість видів роботи (завдань)	Сума балів
1.	Виконання практичних завдань до тем семінарів	5	6	30
2.	Контрольна робота	5	6	30
3.	Екзаменаційна робота			40
				Разом: 60

Критерії оцінювання успішності студентів і студенток

Критерії оцінювання поточного контролю

Дуже високий рівень 5 балів	Відповідь характеризується повним, глибоким та змістовним знанням теоретичного та практичного матеріалу з теми, вільним володінням термінами та поняттями дисципліни, креативним підходом, наведено аргументи та приклади.
Високий рівень 4 бали	Відповідь характеризується не повним знанням теоретичного матеріалу з теми, недостатнім володінням термінами та поняттями; відсутній креативний підхід, недостатня аргументація.
Середній рівень 3 бали	Відповідь характеризується слабким і невпевненим знанням як теоретичного, так практичного матеріалу; багато помилок у виконаному завданні.
Низький рівень 2 бали	Дуже слабкий рівень знання теоретичного матеріалу; змістовні помилки у відповіді на завдання.
Дуже низький рівень 1 бал	Дуже слабкий рівень знання теоретичного матеріалу; багато змістовних помилок у відповіді на завдання; відсутні аргументи і приклади.
Незадовільний рівень 0 балів	Відповідь на завдання відсутня або не стосується питання.

За виконання контрольної роботи здобувачі можуть отримати до 30 балів, виконавши 6 завдань (6 завдань x 5 балів = 30 балів).

Критерії оцінювання контрольної роботи

№ з/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Коротка характеристика актуальних проблем організації.	5
2	Визначення та обґрунтування типу завдання на проведення інформаційного консалтингу (на виправлення ситуації, на покращання ситуації, на створення нового).	5
3	Інформація, що знадобиться для виконання консалтингового проекту.	5

4	Короткий звіт щодо загального погляду на інформаційні потреби і проблеми організації та її членів.	5
5	Консалтингові поради (допомога організації, запропонована з боку фахівця з інформаційного консалтингу).	5
6	Контракт на проведення інформаційного консалтингу обраної організації.	5
	Разом	30

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи:

Загальна кількість балів за екзаменаційну роботу – 40. В екзаменаційному білеті два питання. Перше питання - тестові завдання: 35 тестів оцінюються до 35 балів (1 бал за одну правильну відповідь), друге питання оцінюється до 5 балів.

Критерії оцінювання другого завдання екзаменаційної роботи

Відповідь повна, змістовна, аргументована	5 балів
Відповідь повна, але без достатньої аргументації	4 бали
Відповідь не досить повна, містить суттєві помилки	3 бали
Відповідь неповна, містить змістовні помилки, без аргументів, прикладів	2 бали
Відповідь не повна, містить суттєві змістовні помилки	1 бал
Відповідь відсутня та (або) не відповідає суті завдання	0 балів

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1– 49	незадовільно